

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Uutiskirje 10/2022

Keitä ovat kulttuurihyvinvoinnin ammattilaiset, missä he työskentelevät ja mitä he tekevät työkseen? Millaista osaamista he tarvitsevat työssään? Näihin kysymyksiin paneudutaan uudessa Taidetutka-verkkolehdestä, jonka kymmenen juttua virittävät ajatuksia kohti moniäänisen ja monialaisen kulttuurihyvinvointialan ammattilaisuutta.

Ammattilaisuutta, alueellista ja kansallista yhteistyötä sekä sitkeää aktiivisuutta tarvitaan myös kulttuurihyvinvoinnin paikkojen löytymiseksi ja vahvistamiseksi osana hyvinvointialueiden toimintaa. Kulttuurin mahdollisuuksista hyvinvointialueiden valmistelussa keskusteltiin vilkkaasti Kulttuurihyvinvointipoolin avoimessa kokouksessa 16. marraskuuta Kansalaisinfossa. Vaikka alueilla valmistelu etenee eritahtisesti ja erilaisin painopistein, kulttuurihyvinvointi on hyvinvointialueuudistuksen myötä tullut osaksi esimerkiksi THL:n koordinoimia kehittämisohjelmia kuten Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptia, yhdeksi teemaksi muiden tärkeiden hyte-teemojen rinnalle.

Anna-Mari Rosenlöf

Taidetutkan uuden numeron teemana on ammattilaisena kulttuurihyvinvointialalla

Taidetutka-verkkolehti luotaa väyliä taiteen laajeneville merkityksille ja uusille rajapinnoille. Lehden tekijät haluavat nostaa esiin taiteen, kulttuurin ja luovuuden uudenlaisia merkityksiä ja esitellä kiinnostavia toimijoita, tekoja, aiheita ja ilmiöitä, jotka jäävät usein pinnan alle. Lehden yhdennentoista numeron teemana on ammattilaisena kulttuurihyvinvointialalla ja päätoimittajana yliopettaja, tutkija Laura Huhtinen-Hildén.

Lue lisää Taidetutka-verkkolehdestä

Kulttuurihyvinvoinnin valmistelu edistyy hyvinvointialueilla eritahtisesti osana monialaisia hankkeita ja rakenteita

Kulttuurihyvinvointipoolin avoin kokous houkutteli keskiviikkona 16. marraskuuta 2022 noin 30 osallistujaa Eduskunnan Kansalaisinfoon. Kuusi tiivistä puheenvuoroa sisältäen luovan avauksen toivat runsaasti tietoa kulttuurin roolista ja vaihtelevasta valmistelutilanteesta hyvinvointialueilla sekä kulttuurista osana kokonaisturvallisuutta.

[Lue lisää kokouksesta](#)

UUTISET

CultureForHealth -projektin raportti taide- ja kulttuuritoiminnan vaikutuksista terveyteen ja hyvinvointiin on julkaistu

The CultureForHealth -projektin raportti "Scoping review of culture, well-being, and health interventions and their evidence, impacts, challenges and policy recommendations for Europe" pyrkii osoittamaan taide- ja kulttuuritoiminnan myönteiset vaikutukset terveyteen ja hyvinvointiin ja kokoamaan yhteen laaja-alaisesti tutkimustietoa ja esimerkkejä alan kirjallisuudesta.

Raportti kerää yhteen toimitasuosituksia ja tuo esille maailmanlaajuisia, yhteiskunnallisia haasteita, jotka vaikuttavat ihmisten elämään ja hyvinvointiin. Haasteet liittyvät muun muassa mielenterveyden ongelmiin, väestön ikääntymiseen, kasvavaan epätasa-arvoon, sotien ja poliittisten konfliktien vaikutukseen sekä muutoksiin työelämässä ja taloudessa. Raportissa tuodaan esille, miten kulttuuri ja taide voivat tukea yksilöitä ja yhteisöjä sekä todetaan tarve uusille ratkaisuille ja lähestymistavoille.

Projektista ja raportin to 24.11.2022 järjestettävästä virallisesta julkistustilaisuudesta voi lukea lisää projektin sivuilta. Projekti päättyy toukokuussa 2023 ja sitä rahoittaa Euroopan komissio yhdessä eri puolilta Eurooppaa olevien kumppaneiden kanssa.

CultureForHealth (2022). Scoping review of culture, well-being, and health interventions and their evidence, impacts, challenges and policy recommendations for Europe.

[Lataa raportti ja tiivistelmä projektin sivuilta \(englanniksi\)](#)

Musiikin käyttö muistisairauden hoidossa ja Musiikkitahto-työkalu

Muistiystävällisen yhteiskunnan rakentamisen yksi perusta löytyy monialaisesta yhteistyöstä. Valtakunnallisella muistiviikolla syyskuussa 2022 toteutettiin Laurea ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoille suunnattu Musiikki ja muisti -luento, jolla käsiteltiin musiikin hyvinvointivaikutuksia. Laurea Journal -julkaisun artikkelissa käsitellään musiikin hyödyntämistä osana muistisairaiden hoitoa ja palveluita sekä esitellään Musiikkitahto-työkalua.

[Lue lisää Musiikki ja muisti-luennosta](#)

TAPAHTUMAT

Kulttuuri kuuluu kaikille - kulttuurihyvinvoinnin iltapäivä, to 8.12.2022, klo 12.15–15.30, Pori, Satasairaala

Porin Satasairaalan kulttuurihyvinvoinnin iltapäivässä kuulet, miten voit lisätä omaa tai asiakkaasi hyvinvointia ja arjessa jaksamista kulttuurin ja taiteen keinoin. Päivän aikana Satasairaalan talvipuutarhassa on Mediataiteen demopäivä, jossa voit tutustua kehitteillä oleviin mediataideteoksiin, jotka on suunniteltu hoitolaitosympäristöihin. Tilaisuudessa kuullaan myös Satakulttuuria-hankkeen toteutuksista. Tilaisuuden järjestää Kestävän kasvun Satakunta -hanke. Myös etäosallistumismahdollisuus. Ilmoittautumiset 1.12.2022 mennessä.

[Lue tapahtuman ohjelma ja ilmoittautumisohjeet](#)

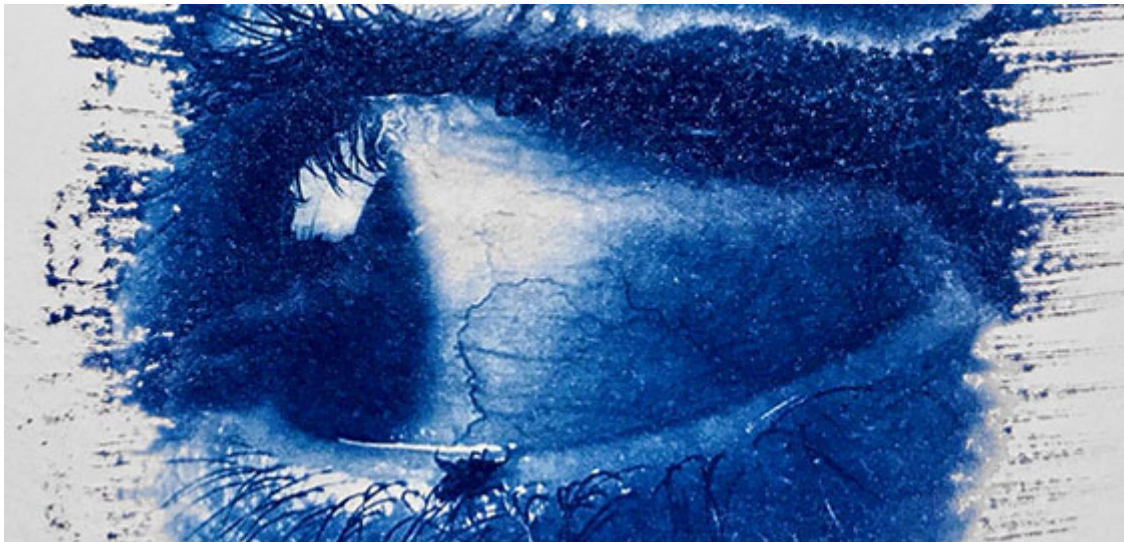
Nuorten taiteilijoiden Death & Beyond - taidenäyttely Tampereella 12.12.2022 saakka

Nuorten taidenäyttely Death & Beyond, joka käsittelee kuoleman ja elämän kiertokulkua, avattiin Tampereen Ohjaamossa yleisölle lokakuun lopussa. Taidekollektiivi Hiekkalaatikko on tamperelaisnuorten perustama, itseohjautuva taidekollektiivi, joka muun muassa järjestää näyttelyitä Tampereen Ohjaamoon ja toimii vertaistukena ja -verkostona jäsenilleen. Jäsenet ovat alle 30-vuotiaita, työelämän tai opiskelujen välivaiheissa olevia. Suurin osa heistä on osallistunut taidelähtöisen TOSI-hankkeen ryhmätoimintaan. He ovat kokeneet taidelähtöisen työskentelyn vahvistaneen omaa osallisuuttaan, itseluottamusta ja pystyvyyttä. Näyttely on yleisön nähtävissä 12.12.2022 saakka.

Kuva: Julia Koskimies

[Lue lisää näyttelystä ja Hiekkalaatikon toiminnasta](#)

KOULUTUKSET

Maksutonta koulutusta Kemigrammi ja PhotoVoice -menetelmistä, 1.12.2022 ja 25.1.2023, Helsinki

And Beyond – Miesten luovat polut työelämään -hanke järjestää maksuttomia koulutuksia, joissa opetellaan käyttämään ja ohjaamaan valokuvausta hyödyntäviä Kemigrammi- ja PhotoVoice -menetelmiä ja kuullaan kokemuksia menetelmien käytöstä työelämään, sukupuolinormeihin ja omannäköiseen elämään liittyvien oivallusten löytämiseksi nuorten parissa. Koulutukset on suunnattu ensisijaisesti tasa-arvon, luovuuden tai nuorten parissa työskenteleville kuten nuorisotyöntekijöille, taiteilijoille, opettajille, opinto-ohjaajille ja muille ohjaustyötä tekeville. Ilmoittautuminen viimeistään viikko ennen koulutusta. Koulutukset järjestetään Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella Helsingissä.

To 1.12.2022 Kädenjälki – Kemigrammi mielikuvituksen herättelyssä.
Ke 25.1.2023 Kerro kuvin – PhotoVoice valokuvallisessa tarinankerronnassa.

Kuva: Esimerkki syanotypia-prosessilla vedostetusta kuvasta (Ilaria Heikkilä).

Lue lisää ja ilmoittaudu koulutuksiin

Metropolia Ammattikorkeakoulun kulttuurihyvinvoinnin koulutushaku

Metropolia Ammattikorkeakoulun Creativity and Arts in Social and Health Fields (CRASH) on moniammatillinen ylempi AMK-tutkinto, joka on suunnattu kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalojen ammattilaisille. Tule mukaan rakentamaan rohkeaa kehittäjäyhteisöä, joka uudistaa luovuuden, kulttuurin ja taiteen hyödyntämistä sosiaali- ja terveysaloilla.

Hakuaika 4.–18.1.2023.

Lisätietoja tutkinnosta ja hakuohjeet sote-alojen ammattilaisille:

<https://www.metropolia.fi/en/academics/masters-degrees/creativity-and-arts-in-social-and-health-fields-social-services-and-health-care>

Lisätietoja tutkinnosta ja hakuohjeet kulttuurialojen ammattilaisille:

<https://www.metropolia.fi/en/academics/masters-degrees/creativity-and-arts-in-social-and-health-field-culture>

TUTKIMUKSET

Teatteritoimintaan osallistumisella positiivinen vaikutus sosiaalisiin kompetensseihin

Arts & Health -lehdessä lokakuussa julkaistussa meta-analyysissä tarkastellaan teatteri-interventioiden vaikutuksia sosiaalisiin kompetensseihin. Analyysissä on mukana 21 tutkimusta, joissa osallistujia yhteensä reilut 4000.

Tutkimuksen mukaan aktiivinen osallistuminen teatteritoimintaan voi parantaa osallistujien sosiaalista kommunikaatiota ja sosiaalista kanssakäymistä, kuten muiden huomioimista ja kontaktin luomista. Positiivisia vaikutuksia havaittiin myös empatiakykyyn ja suvaitsevaisuuteen liittyen; teatteritoimintaan osallistuminen kehitti muun muassa kykyä ymmärtää muiden ihmisten tunteita ja mielentiloja sekä avoimuutta erilaisille näkökulmille.

Lewandowska, K. & Węziak-Białowolskab, D. (2022). The impact of theatre on social competences: a meta-analytic evaluation. Arts & Health.

Tutustu tutkimukseen (englanniksi)

Autismikirjolla olevien aikuisten kokemuksia musiikin merkityksestä ja käytöstä

Tuoreessa ruotsalaistutkimuksessa selvitettiin autismikirjolla olevien aikuisten subjektiivisia kokemuksia musiikin merkityksestä ja käytöstä. Tutkimusta varten haastateltiin 13:a 24–69 -vuotiasta henkilöä.

Musiikilla todettiin tutkimuksessa olevan haastatelluille monia merkityksiä. Merkitykset

liittyivät muun muassa identiteettiin ja itseilmaisuuksiin sekä yhteyden luomiseen muihin. Musiikilla oli tärkeä rooli haastateltujen hyvinvoinnille; musiikin avulla voidaan esimerkiksi hallita omaa ääniympäristöä sekä piristää tai rauhoittaa omaa olotilaa. Musiikin koettiin myös auttavan prosessoimaan ja ilmaisemaan tunteita sekä antavan merkitystä elämään.

Musiikki näyttäytyi haastatelluille tärkeänä välineenä erilaisista arjen haasteista selviytymisessä. Joissakin olosuhteissa musiikki saattoi kuitenkin olla myös stressin lähde, olla häiritsevää tai vahvistaa negatiivisia tunteita.

Korosć, K., Osika, W. & Bojner-Horwitz, E. (2022). "It is more important than food sometimes"; Meanings and Functions of Music in the Lives of Autistic Adults Through a hermeneutic-phenomenological Lense. Journal of Autism and Developmental Disorders.

Tutustu tutkimukseen (englanniksi)

JULKAISUT

Miten museot voivat osallistaa ihmisiä, joilla on mielenterveyden ongelmia?

The Baring Foundation on julkaissut selvityksen, jossa esitellään museoiden roolia terveyden ja hyvinvoinnin tukemisessa ja miten museot voivat kohdistaa osallistavaa museotyötä ihmisille, joilla on mielenterveyden ongelmia. Selvitys sisältää tapausesimerkkejä eri museoista ja niiden osallistavasta toiminnasta.

Cutler, David (2022). Creatively Minded at the Museum. Creative and mental health activity in museums. The Baring Foundation.

Lasten ja nuorten säätien julkaisuissa tulevaisuustyöskentelyn menetelmiä

Lasten ja nuorten säätien julkaisuissa esitellään tulevaisuusajattelun menetelmiä, jotka on suunnattu erityisesti nuorten kanssa työskentelyyn.

[Tulevaisuustyöskentelyn harjoituskokonaisuus](#) sisältää yksilö-, ryhmä- ja draamaharjoituksia tulevaisuuden pohtimiseen. Marraskuun 2022 lopussa julkaistava [Mahdolliset maailmat](#) on roolipeli tulevaisuuksien tutkimiseen 3–10 pelaajalle ja pelinohjaajalle. Tulevaisuustyöskentelyn harjoituskokonaisuus sopii esimerkiksi

nuoriso-ohjaajille, opinto-ohjaajille ja muille ryhmänohjaajille.

Lue lisää aiheesta ja lataa julkaisu (englanniksi)

Lue lisää Lasten ja nuorten säätien sivuilta

Lastenkulttuurin laatukäsikirja on päivitetty

Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton Lastenkulttuurin laatukäsikirja on toimitettu uudelleen ja julkaistu marraskuussa 2022. Lastenkulttuurin laatukäsikirja sisältää laadun määritelmiä ja mittareita, jotka auttavat lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä pohtimaan ja tutkimaan laadun toteutumista lastenkulttuurityössä. Toiminnan laatua tarkastellaan taiteen ja kulttuurin, lapsilähtöisyyden, ammatillisuuden, yhdenvertaisuuden, kestävän kehityksen ja yhteistyön näkökulmista.

Lue lisää lastenkulttuurista ja lataa käsikirja

PROJEKTIT

Uusia säveliä etsimässä -hanke tarjoaa ryhmätoimintaa omaishoitoperheille

Uusia säveliä etsimässä -hanke edistää yhteisöllisen, monitaiteisen musiikkitoiminnan avulla omaishoitoperheiden hyvinvointia ja terveyttä. Hankkeessa luodaan moniammatillisesti omaishoitoperheiden tarpeita vastaava, yhteisöllisyyttä edistävä monitaiteisen musiikkitoiminnan konsepti, joka myös poikkeusoloissa vahvistaa omaishoitoperheiden voimavaroja, mielen hyvinvointia ja vähentää omaishoitajien kokemaa yksinäisyyttä. Hankkeessa rakennetaan kuntien ja alueellisten sote- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyön rakenteellinen malli terveyttä edistävän taidetoiminnan toteuttamiseen. Hanke toimii Helsingissä ja Vantaalla ja etsii omaishoitoperheitä osallistujiksi ryhmiinsä.

Kuva: Laura Juvonen

Lisätietoja hankkeesta ja ryhmätoiminnasta

BLOGIT

Taidekylpylä henkilökohtaisen taidesuhteen ja oman ammatillisuuden kylvettäjänä

Sanna Ristaniemi kuvaa Taikusydän-blogissa Taidekylpylä-konseptin kehittämistä ja työskentelyä yhdessä nuorten aikuisten sekä vertaiskollegoina toimivien ammattitaiteilijoiden kanssa. Kehittämistyössä syntyi oivallus kollegiaalisesta kolmiosta ja dialogisuuden tärkeydestä yhteisessä kehittämistyössä.

Lue lisää Taikusydämen blogista

”Vastaavan Tanssikummin työ on tarjonnut eniten mielen liikettä”

Annastiina Love kirjoittaa Läntisen tanssin aluekeskuksen blogissa Tanssikummi-toiminnasta ja työstään Vastaavana Tanssikummina. Love on toiminut Tanssikummina vuodesta 2011 ja sinä aikana sekä Tanssikummi-toiminta että kulttuurihyvinvointiala ovat kehittyneet aimo harppauksin. Tanssikummina työ on liikkuvaa ja toimivaa, mutta Vastaavan Tanssikummin työ on tarjonnut eniten mielen liikettä ja uusia työtehtäviä, jossa myös valtakunnallinen kulttuurihyvinvoinnin vaikuttamistyö on yhtenä työn osa-alueena.

Lue lisää Vastaavan Tanssikummin työstä

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

Tilaa uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

Yhteystiedot

Taikusydän
Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia
Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257

taikusydan@turkuamk.fi

taikusydan.fi
Peruuta uutiskirje

